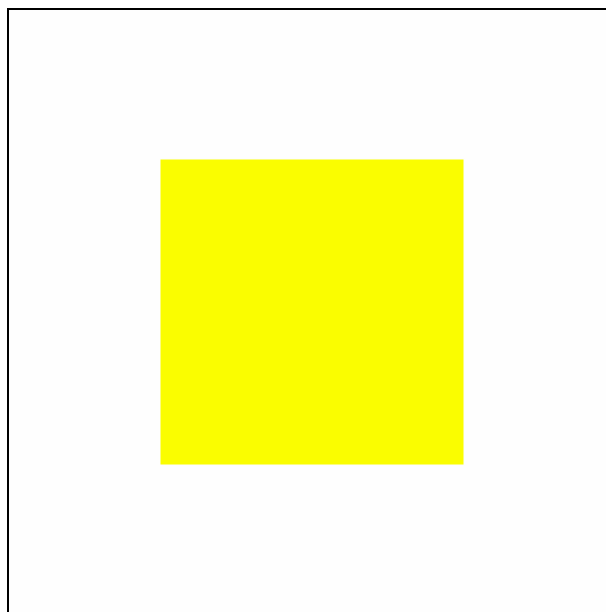

Signali i sustavi – zadaci za vježbu

I – tjedan

1. Slika koja se sastoji od žutog kvadrata stranice 8cm u centru slike i kvadratne bijele pozadine stranice 12cm naziva se *alber*. Izrazite *alber* kao funkciju, tj. odredite domenu, kodomenu, te funkcijsko pridruživanje.

Slika 1. Alber

2. Dani su konačni skupovi X i Y .
 - a. Ako je $X = \{a, b, c\}$ i $Y = \{0, 1\}$, potrebno je pronaći i ispisati sve funkcije s X u Y , odnosno pronaći sve elemente skupa $[X \rightarrow Y]$.
 - b. Ako je $\text{card}(X) = m$, te $\text{card}(Y) = n$, koliko je $\text{card}([X \rightarrow Y])$? Pri tome je $\text{card}(X)$ kardinalni broj skupa X .
3. Na drugoj godini omiljenog Vam Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu ima točno m studentica i n studenata. Na koliko se različitih načina mogu spojiti studentice i studenti (studentice biraju ☺) tako da svaki student bude najviše s jednom studenticom? Što možete reći o takvoj funkciji pridruživanja? Što možete reći o slučaju da svaki student bude barem s jednom studenticom?
4. Dani su signali $x(t)$ i $y(t)$. Potrebno je skicirati produkt ova dva signala na intervalu $t \in [-2, 2]$.

$$x(t) = \begin{cases} 1, & \sin(4\pi t) \geq 0, \\ -1, & \sin(4\pi t) < 0. \end{cases} \quad y(t) = \begin{cases} t, & \sin(\pi t) \geq 0, \\ -t, & \sin(\pi t) < 0. \end{cases}$$

5. Može li se svaki signal rastaviti na parni i neparni dio? Ako da, dokažite to, a ako ne obrazložite zašto ne!

6. Nađite parni i neparni dio sljedećih kontinuiranih signala

$$a) x(t) = 2t^2 - 3t + 6,$$

$$b) x(t) = \frac{2-t}{1+t}.$$

7. Nađite parni i neparni dio sljedećih diskretnih signala

$$a) x(n) = e^{j(\Omega_0 n + \frac{\pi}{2})},$$

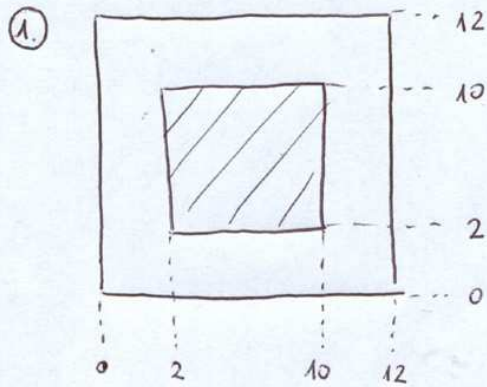
$$b) x(n) = \delta(n).$$

8. Neka je x proizvoljan signal, x_p njegov parni dio, a x_n njegov neparni dio. Dokažite

$$a. \int_{-\infty}^{\infty} x^2(t) dt = \int_{-\infty}^{\infty} x_p^2(t) dt + \int_{-\infty}^{\infty} x_n^2(t) dt, \text{ ako je } x \text{ kontinuiran signal,}$$

$$b. \sum_{-\infty}^{\infty} x^2(n) = \sum_{-\infty}^{\infty} x_p^2(n) + \sum_{-\infty}^{\infty} x_n^2(n), \text{ ako je } x \text{ diskretan signal.}$$

SANJA ŠAIN
0036419135

$$\mathcal{D} : [0, 12] \times [0, 12]$$

$\mathcal{K} : \text{INTENZITET}^3$

$$\text{alber}(x, y) = \begin{cases} (255, 255, 0), & x \in [2, 10] \text{ i } y \in [2, 10] \\ (255, 255, 255), & \text{inače} \end{cases}$$

$$I_{\max} = 255$$

SANJA ŠAIN
0036419135

②

a) $X = \{a, b, c\}$, $Y = \{0, 1\}$
 $[X \rightarrow Y] = ?$

b) $\text{card}(X) = m$,
 $\text{card}(Y) = n$
 $\text{card}([X \rightarrow Y]) = ?$

a) $[X \rightarrow Y]$:

$$\begin{array}{ll} \{(a \rightarrow 0), (b \rightarrow 0), (c \rightarrow 0)\}, & \{(a \rightarrow 1), (b \rightarrow 0), (c \rightarrow 0)\}, \\ \{(a \rightarrow 0), (b \rightarrow 0), (c \rightarrow 1)\}, & \{(a \rightarrow 1), (b \rightarrow 0), (c \rightarrow 1)\}, \\ \{(a \rightarrow 0), (b \rightarrow 1), (c \rightarrow 0)\}, & \{(a \rightarrow 1), (b \rightarrow 1), (c \rightarrow 0)\}, \\ \{(a \rightarrow 0), (b \rightarrow 1), (c \rightarrow 1)\}, & \{(a \rightarrow 1), (b \rightarrow 1), (c \rightarrow 1)\} \end{array}$$

b) $\text{card}([X \rightarrow Y]) = n^m$

(u konkretnom slučaju, $\text{card}([X \rightarrow Y]) = n^m = 2^3 = 8$)

3.

a)

$$n \cdot (n-1) \cdot \dots \cdot (n-m+1) = \frac{n!}{(n-m)!}$$

Budući da svaka studentica bira jednog studenta, prva to može učiniti na n načina, druga na $n-1$ (jer je jedan već preotet) i tako dalje.

Takva funkcija pridruživanja je injekcija. Pri tome je uzeto da je skup studentica domena, a skup studenata kodomena. Svaki student je izabran ne više od jednom, tako da je riječ o injekciji.

b)

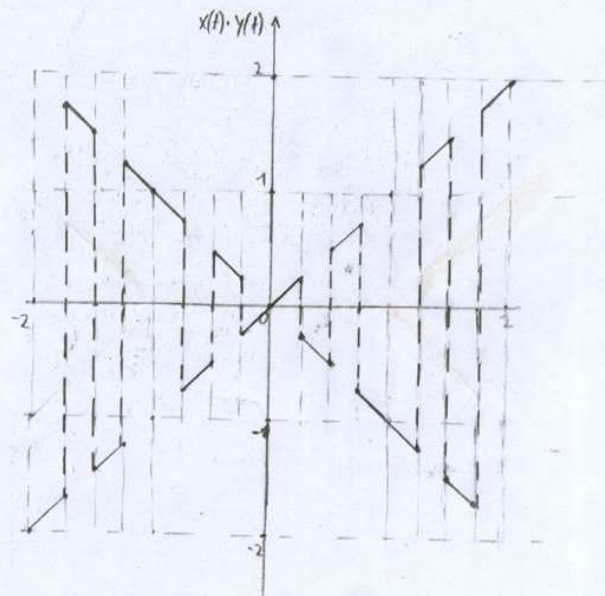
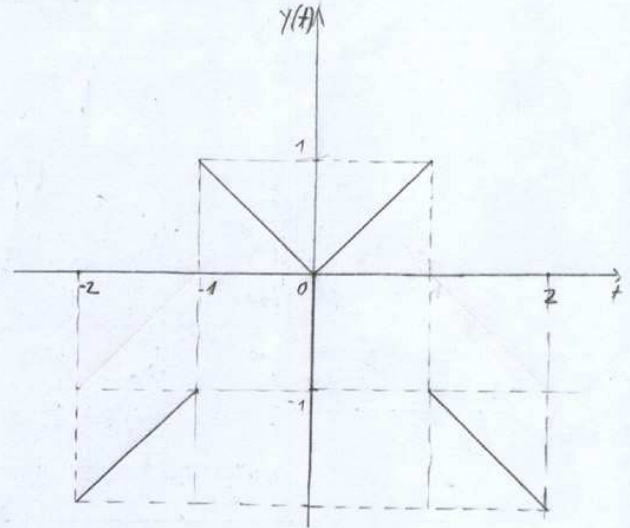
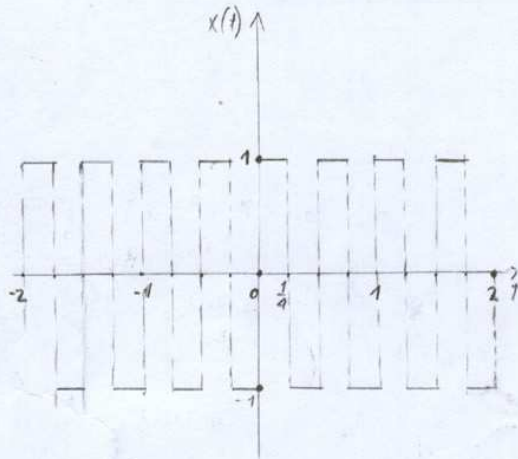
Radi se o surjekciji jer je domena ujedno i slika funkcija, odnosno svi elementi su pogođeni, svi studenti izabrani.

ANDELO MARTINOVIĆ, 0036423540

4) $t \in [-2, 2]$

$$x(t) = \begin{cases} 1, & \sin(4\pi t) \geq 0 \\ -1, & \sin(4\pi t) < 0 \end{cases}$$

$$y(t) = \begin{cases} t, & \sin(\pi t) \geq 0 \\ -t, & \sin(\pi t) < 0 \end{cases}$$

SANJA ŠAINI, 0036419135

- ⑤. uzmimo da je signal opisan funkcijom $f(x)$

$$\begin{aligned}
 f(x) &= f(x) + f(-x) - f(-x) = \\
 &= \frac{f(x) + f(x) + f(-x) - f(-x)}{2} = \\
 &= \frac{f(x) + f(-x)}{2} + \frac{f(x) - f(-x)}{2} = g(x) + h(x)
 \end{aligned}$$

- za prvi pribrojnik vrijedi

da je $g(x) = g(-x)$, znači
 $g(x)$ je parna funkcija

- za drugi pribrojnik vrijedi

da je $h(x) = -h(-x)$, znači
 $h(x)$ je neparna funkcija

Očito svaku $f(x)$ možemo rastaviti
 na zbroj parne i neparne funkcije. ■

⑥

SANJA ŠAIN
0036419135

$$a) x(t) = 2t^2 - 3t + 6$$

očito je $x_p(t) = 2t^2 + 6$, a $x_u(t) = -3t$

$$b) x(t) = \frac{2-t}{1+t}$$

za parni dio vrijedi: $x_p(t) = \frac{x(t) + x(-t)}{2}$

za neparni ————— : $x_u(t) = \frac{x(t) - x(-t)}{2}$

(dokaz u 5. zad.)

$$x_p(t) = \frac{\frac{2-t}{1+t} + \frac{2+t}{1-t}}{2} = \frac{2-t-2t+t^2+2+t+2t+t^2}{2(1-t^2)} = \frac{t^2+4}{2-2t^2}$$

$$x_u(t) = \frac{\frac{2-t}{1+t} - \frac{2+t}{1-t}}{2} = \frac{2-t-2t+t^2-2-t-2t-t^2}{2(1-t^2)} = -\frac{3t}{1-t^2}$$

Davor Sutic
0036419109
Grupa 2R1

7.

a)

$$e^{j(\omega * n + \pi/2)} = \cos(\omega * n + \pi/2) + j * \sin(\omega * n + \pi/2) = \\ -\sin(\omega * n) + j * \cos(\omega * n)$$

Kosinusni dio je paran, a sinusni neparan.

b) Ovo je diskretna Dirac delta funkcija koja samo u 0 iznosi 1, inace 0. Funkcija je parna.

8.

$$a) \quad x(t) = x_m(t) + x_p(t)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x^2(t) dt = \int_{-\infty}^{\infty} (x_m(t) + x_p(t))^2 dt =$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} x_m^2(t) dt + \int_{-\infty}^{\infty} x_p^2(t) dt + \underbrace{2 \int_{-\infty}^{\infty} (x_m x_p)(t) dt}_0 \Rightarrow *$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x_m(t) \cdot x_p(t) dt =$$

$$= \int_{-\infty}^0 x_m(t) x_p(t) dt + \int_0^{\infty} x_m(t) x_p(t) dt =$$

$$= \int_0^{\infty} x_m(-t) x_p(-t) dt + \int_0^{\infty} x_m(t) x_p(t) dt =$$

$$= - \int_0^{\infty} x_m(t) x_p(t) dt + \int_0^{\infty} x_m(t) x_p(t) dt = 0$$

$$* \Rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} x^2(t) dt = \int_{-\infty}^{\infty} x_m^2(t) dt + \int_{-\infty}^{\infty} x_p^2(t) dt$$

$$b) \quad \sum_{n=-\infty}^{\infty} x^2(n) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} (x_p(n) + x_m(n))^2 =$$

$$= \sum_{n=-\infty}^{\infty} x_p^2(n) + \sum_{n=-\infty}^{\infty} x_m^2(n) + 2 \sum_{n=-\infty}^{\infty} x_p(n) \cdot x_m(n) \Rightarrow *$$

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} x_p(n) x_m(n) = \sum_{n=-\infty}^0 x_p(n) x_m(n) + \sum_{n=0}^{\infty} x_p(n) x_m(n) =$$

$$= - \sum_{n=0}^{\infty} x_p(n) x_m(n) + \sum_{n=0}^{\infty} x_p(n) x_m(n) = 0$$

$$\text{jer je} \quad \begin{aligned} x_p(-n) &= +x_p(n) \\ x_m(-n) &= -x_m(n) \end{aligned}$$

$$* \Rightarrow \sum_{n=-\infty}^{\infty} x^2(n) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x_p^2(n) + \sum_{n=-\infty}^{\infty} x_m^2(n)$$